

I. PHẦN MỞ ĐẦU:

1. Bối cảnh của đề tài:

Trong năm học vừa qua có nhiều phụ huynh hỏi tôi vì sao trẻ không nghe lời, không chào hỏi, không tự mặc đồtất cả chờ giúp đỡ. Nguyên nhân do đâu? Với cách giáo dục truyền thống ở một số gia đình với suy nghĩ trẻ còn quá nhỏ, không thể tự mình làm những việc phục vụ cho bản thân nên người lớn thường hay làm thay cho trẻ. Những cách giáo dục trên làm cho trẻ có thói quen ỷ lại và luôn trông chờ sự giúp đỡ của người lớn, khi gặp một chút khó khăn là lập tức chờ đợi mà không hề có sự cố gắng, mặc dù có những việc với khả năng của mình, trẻ hoàn toàn có thể thực hiện được. Chính điều này đã làm cho trẻ bị lệ thuộc vào máy, không thích môi trường bên ngoài, không nghe lời người lớn, nếu làm không đúng ý, trẻ sẽ khóc bắt người lớn phải dùm.

Hiện nay dạy học hướng vào trẻ, lấy trẻ làm trung tâm, trẻ chủ động tham gia vào các hoạt động một cách thoải mái, để trẻ hứng thú học tập và tích cực tham gia vào các hoạt động giáo dục thì việc dạy trẻ những kỹ năng sống là một vấn đề then chốt là nền móng trong quá trình phát triển của mọi cá nhân trẻ.

Trẻ ở độ tuổi 5 đến 6 tuổi được giáo dục kỹ năng sống ở gia đình và nhà trường mầm non. Điều này giúp trẻ an toàn, khỏe mạnh, tự lực, tự tin, sáng tạo, sẵn sàng đứng trước cuộc sống. Trẻ có khả năng giao tiếp với mọi người, khả năng biết tự kiểm soát, thể hiện các cảm giác của mình, biết cách ứng xử phù hợp với các yêu cầu, biết giải quyết các vấn đề cơ bản một cách tự lập có những ảnh hưởng rất quan trọng đối với kết quả học tập của trẻ em sau này nhất là lứa tuổi mầm non.. Chính vì lí do trên tôi đã tìm ra “Một số biện pháp giáo dục kỹ năng sống cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi”.

2. Lý do chọn đề tài:

Đối với các bậc phụ huynh, ai cũng mong muốn con mình biết mọi thứ nên dạy cho trẻ nhiều kiến thức, có những kiến thức cao hơn sự hiểu biết của trẻ và lấy làm tự hào khi trẻ làm được những việc hơn tuổi mình theo sự gò ép của người lớn. Trong khi đó, kỹ năng sống, kỹ năng tự phục vụ bản thân là vấn đề quan trọng, cần thiết với trẻ, là nền tảng, là tiền đề để giúp trẻ hình thành tính tự lập ngay từ lúc

còn bé lại ít được quan tâm. Lớp tôi phụ trách, các bé thường thích được tự làm, muốn mình làm được mọi chuyện, được tự tìm tòi, khám phá thế giới xung quanh, hành động không cần sự giúp đỡ của người lớn với mong muốn được thực hành, được trải nghiệm, để hiểu biết thế giới xung quanh của trẻ.

“Giáo dục kỹ năng sống cho trẻ mẫu giáo 5-6” tuổi nhằm giúp trẻ phát triển hài hòa, toàn diện về nhân cách. Cung cấp cho mỗi trẻ những kiến thức cần thiết về kỹ năng sống để trẻ sống có ý nghĩa. Giúp trẻ hiểu, biết hình thành kỹ năng sống bằng những hành động cụ thể trong quá trình hoạt động thực tiễn với bản thân, với người khác, với xã hội, ứng phó trước nhiều tình huống, học cách giao tiếp, ứng xử với mọi người, giải quyết mâu thuẫn trong mối quan hệ và thể hiện bản thân một cách tích cực.

3. Phạm vi và đối tượng nghiên cứu:

Đề tài nghiên cứu : “Một số biện pháp giáo dục kỹ năng sống cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi”. Tại lớp Lá 3, Trường Mầm non Tân Thông Hội 2, Huyện Củ Chi. Năm học 2023- 2024.

4. Mục đích nghiên cứu:

Nhận thấy tầm quan trọng của giáo dục tính tự lập đối với trẻ mầm non nên trong quá trình dạy ở lớp, tôi không ngừng nghiên cứu, tìm tòi các biện pháp làm thế nào để tổ chức các hoạt động nhằm giáo dục cho trẻ một cách hiệu quả nhất. Vì vậy tôi đã chọn đề tài: “Một số biện pháp giáo dục kỹ năng sống cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi”. để nghiên cứu.

5. Điểm mới trong kết quả nghiên cứu:

Nắm vững các phương pháp giáo dục tâm lý cho trẻ, lồng ghép, tích hợp một cách sáng tạo nhằm rèn luyện tính tự lập cho trẻ.

Giáo viên tự tin hơn khi thực hiện các hoạt động giáo dục tính tự lập cho trẻ.

Xây dựng nội dung, cách thức tuyên truyền với các bậc phụ huynh một cách phù hợp, làm chuyển biến nhận thức của phụ huynh trong việc rèn thói quen cho trẻ tự lập. Thu hút được sự quan tâm của phụ huynh với nhà trường.

II. PHẦN NỘI DUNG:

1. Cơ sở lý luận:

Trẻ mới ra đời đã bắt đầu thích nghi với môi trường sống xung quanh, như giọng nói của người lớn khi trò chuyện với trẻ, cách thể hiện cảm xúc với trẻ, tất cả đều tác động đến sự phát triển của trẻ. Vì vậy việc hình thành và phát triển kỹ năng sống cần được tiến hành từ tuổi mầm non.

Giáo dục mầm non là khoa học và là nghệ thuật. Khoa học này dạy không ngừng phát triển. Do vậy đòi hỏi làm công tác chăm sóc giáo dục trẻ phải có năng lực toàn diện, có những phẩm chất cần thiết mới hoàn thành nhiệm vụ được giao. Trong những năm gần đây, giáo dục luôn không ngừng đổi mới về hình thức, nội dung và phương pháp giáo dục. Dạy học lấy trẻ làm trung tâm, trẻ chủ động tham gia vào các hoạt động một cách thoải mái, để trẻ hứng thú học tập và tích cực tham gia vào các hoạt động giáo dục thì việc dạy trẻ những kỹ năng sống là một vấn đề then chốt là nền móng trong quá trình phát triển của mọi cá nhân. Trẻ ở độ tuổi 5 đến 6 tuổi được giáo dục kỹ năng sống ở gia đình và nhà trường mầm non. Điều này giúp trẻ an toàn, khỏe mạnh, tự lực, tự tin, giàu sức sáng tạo, sẵn sàng đứng trước cuộc sống.

Bản thân tôi là một giáo viên dạy lớp Lá. Tôi nghĩ mình cần phải làm một việc gì đó thiết thực trong công tác chăm sóc giáo dục trẻ nên tôi chọn đề tài nghiên cứu “ Dạy trẻ kỹ năng sống cho trẻ 5 tuổi” nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho trẻ tích cực hoạt động và mang lại hiệu quả cao trong công tác chăm sóc và giáo dục.

Để thực hiện được một số kỹ năng sống cần thiết cho trẻ trong cuộc sống hằng ngày cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa ba môi trường giáo dục nhà trường – gia đình và xã hội. Bên cạnh đó không chỉ yêu cầu người giáo viên phải năng động, sáng tạo, có vốn kiến thức rộng, có nhiều biện pháp sáng tạo riêng để hướng đến giáo dục từng kỹ năng sống cho trẻ.

Chính vì vậy tính tự lập ở trẻ là một phẩm chất vô cùng quan trọng trong quá trình phát triển và hoàn thiện nhân cách của con người nói chung và của trẻ mầm non nói riêng. Giai đoạn mầm non là độ tuổi phát triển tốt nhất, giúp hình thành cho trẻ thói quen thực hiện tính tự lập, để trẻ có thể tự bảo vệ mình, được trải nghiệm, tự thực hiện điều mình muốn làm cho sự phát triển về thể chất, nhận

thức, ngôn ngữ, tình cảm xã hội để chuẩn bị những điều kiện tốt nhất cho giai đoạn tiếp theo.

2. Thực trạng của vấn đề

Trong quá trình giáo dục kỹ năng sống cho trẻ tại lớp lá 3, trường Mầm non Tân Thông Hội 2 tôi đã gặp những thuận lợi và khó khăn như sau:

**** Thuận lợi***

Trường của tôi trong những năm vừa qua nhận được nhiều sự quan tâm của lãnh đạo Sở, phòng Giáo dục, lãnh đạo thành phố giúp đỡ về cơ sở vật chất .

Được sự quan tâm của BGH nhà trường bổ sung các đồ dùng, dụng cụ phục vụ cho hoạt động vệ sinh của trẻ.

Có đội ngũ giáo viên trẻ, nhiệt tình, năng động, yêu nghề, mến trẻ, có trình độ chuyên môn nghiệp vụ vững vàng, có tinh thần đoàn kết, nhất trí cao, luôn có ý thức phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Các cháu đều ở cùng lứa tuổi, đặc điểm tâm sinh lý giống nhau nên dễ dàng trong việc giáo dục.

Nhà trường được công tác bán trú, các cháu đi học cả ngày nên thuận lợi trong việc hình thành kỹ năng sống cho trẻ.

Giáo viên có năng lực, trình độ chuyên môn đạt chuẩn và trên chuẩn.

Bản thân có điều kiện tham khảo một số tài liệu, học bồi dưỡng chuyên môn và sách “Hướng dẫn thực hiện chương trình chăm sóc- giáo dục trẻ mẫu giáo” của Bộ giáo dục và Đào tạo.

Phụ huynh quan tâm và phối hợp cùng giáo viên trong giáo dục kỹ năng sống cho trẻ.

**** Khó khăn***

Một số trẻ mới đi học nên chưa quen nề nếp, chế độ sinh hoạt ở trường.

Trẻ tuy cùng độ tuổi nhưng khả năng tiếp thu của trẻ không đồng đều

Một số trẻ được cha mẹ cưng chiều quá mức, thường làm giúp trẻ nên khả năng tự lập của trẻ còn hạn chế.

3. Một số biện pháp đã tiến hành để giải quyết vấn đề :

3.1. Biện pháp 1: Xây dựng kế hoạch giáo dục cho trẻ.

- Đối với bản thân tôi trẻ thường tập trung lo lắng cho những trẻ có những vấn đề về hành vi và khả năng tập trung trong những năm tháng đầu tiên trẻ đến trường. Đơn giản là vì những trẻ này thường không có khả năng chờ đến lượt, không biết chú ý lắng nghe và không biết làm việc theo nhóm, điều này làm cho trẻ không thể tập trung lĩnh hội những điều cô giáo dạy ! Vì vậy giáo viên phải tốn rất nhiều thời gian đầu năm học tham gia tốt vào các hoạt động tự phục vụ.

- Đối với tâm sinh lý trẻ dưới 6 tuổi thì có nhiều kỹ năng quan trọng mà trẻ cần phải biết trước khi vào học. Qua nhiều năm dạy lớp lá tôi nhận thấy rằng các kỹ năng sống quan trọng nhất trẻ phải học vào thời gian đầu của năm học chính là những kỹ năng sống như: biết tự thay quần áo, tự xúc cơm ăn, tự vệ sinh cá nhân, tự cất đồ dùng cá nhân.... Trẻ có thể bắt chước được những kỹ năng tự phục vụ cho chính bản thân trẻ.

- Bên cạnh đó, tôi dựa vào đặc điểm tâm sinh lý trẻ ở lớp, tôi xây dựng kế hoạch giáo dục giáo dục tính tự lập cho trẻ theo trình tự từ dễ đến khó và đưa vào chương trình giáo dục mỗi tháng, được cụ thể trong tuần hoặc ngày để tổ chức cho trẻ được hoạt động dễ tiếp thu hơn.

- Qua những phương pháp tôi đề ra trong kế hoạch giảng dạy, nhận thấy trẻ rất thích tham gia, mạnh dạn, tự tin hơn và từ đó giáo viên sẽ đưa những hoạt động khó từ từ để trẻ phát triển tư duy và thể lực cho bản thân trẻ.

Ví dụ: Đầu năm học khi thay đồ trẻ không biết gấp quần áo và sau đó mỗi ngày trẻ tự tập gấp quần áo trong 2 tuần trẻ đã biết quần áo ngay ngắn.

3.2. Biện pháp 2: Tạo môi trường phát huy tính tự lập của bản thân trẻ.

- Xây dựng môi trường tinh thần cho trẻ để mang lại xúc cảm, tình cảm và sự tự tin, cảm giác an toàn, thôi thúc trẻ tự hoạt động. Cho trẻ thấy được gần gũi như ở nhà của mình. Khi đến lớp trẻ sẽ thấy môi trường trang trí lớp đầu năm đẹp hấp dẫn, thu hút trẻ. Môi trường ở trường cũng như ở lớp là phần không thể thiếu đối với trẻ mầm non với sự chuẩn bị đầu tư thu hút trẻ và phụ huynh. Đã để lại ấn tượng đẹp cho trẻ khi đến lớp và trẻ thích được đi học.

Các góc trang trí cho trẻ hoạt động

Để trẻ luôn tự tin, mạnh dạn thể hiện khả năng của mình, tôi luôn gần gũi trẻ, tạo cho trẻ cảm giác an toàn để từ đó trẻ mạnh dạn thể hiện khả năng và những thắc mắc của bản thân. Đây là cơ sở để tôi biết trẻ chưa biết gì, việc nào trẻ gặp khó khăn khi thực hiện để từ đó điều chỉnh nội dung, biện pháp và hình thức tổ chức phù hợp. Bên cạnh đó, tôi luôn động viên, khích lệ, hướng dẫn trẻ từng bước một để trẻ cố gắng, tạo cho trẻ có cảm giác là việc này không khó và nếu cố gắng trẻ sẽ thực hiện được.

Giáo viên không được chê bai trẻ, đặc biệt là chê bai trước bạn bè, vì như thế làm trẻ thiếu tự tin vào bản thân, trẻ sẽ luôn lo sợ và có suy nghĩ là mình sẽ không làm được gì.

Với những tiến bộ của trẻ tôi khen ngợi trẻ để tạo niềm tin nơi trẻ, cần chuẩn bị cho trẻ sự tự tin, thoải mái trong mọi trường hợp để trẻ cảm thấy không xấu hổ trước những hành vi không đẹp của mình. Khi đã có sự tự tin, trẻ có thể làm được những gì cô hướng dẫn

Ví dụ: Hôm nay cô dạy nhận biết chữ a,ã khi cô mời bạn Khang lên đọc phát âm chữ a,ã bạn Khang đọc còn ngọng chưa rõ bị các bạn cười, thiếu tự tin vì đọc không được. Giáo viên nên nói cho cả lớp nghe và hiểu không được cười chế giễu bạn Khang và động viên bạn Khang đọc và phát âm nhiều lần thì sẽ đọc được.

Trang trí lớp đầu năm giáo viên thiết kế, sắp xếp các đồ dùng đồ chơi phù hợp với khả năng của trẻ để phục vụ trong hoạt động học tập và vui chơi. Giáo viên sử dụng các đồ dùng, đồ chơi đơn giản an toàn, đồ dùng, dụng cụ để trẻ tự phục vụ cá nhân (ly nhựa để uống nước, muỗng inox, bàn ghế gỗ, khăn, bảng tên) và dán tên cho từng trẻ. Những đồ dùng dễ thương, gần gũi với trẻ thu hút sự chú ý, kích thích trẻ thích thú tham gia vào thực hiện lao động tự phục vụ trong sinh hoạt hàng ngày.

Ví dụ: Ly uống nước của trẻ được cô dán tên trẻ lên kí hiệu nhiều hình con vật dễ thương, gần gũi với trẻ

Tùy vào nội dung giáo dục mà tổ chức nhiều hình thức cho trẻ được thực hành trải nghiệm như:

+ Giờ học: Đặc điểm của trẻ là “Học mà chơi, chơi mà học“ vì vậy cô tổ chức giờ học cho trẻ dưới hình thức trò chơi để trẻ cảm thấy không nhàm chán, lo ra, không tập trung chú ý vào giờ học.

+ Giờ chơi: Đối với trẻ mầm non, hoạt động vui chơi chiếm vai trò chủ đạo trong hoạt động của trẻ ở trường. Thông qua giờ chơi, trẻ được đóng các vai khác nhau trong xã hội, trẻ đóng vai và tái hiện lại những gì trẻ nhìn thấy trong cuộc sống. Tất cả những kiến thức và kinh nghiệm cuộc sống mà trẻ có sẽ được trẻ thể hiện qua hoạt động vui chơi. Chính vì vậy, tôi rất chú trọng đến việc tạo các tình huống khi trẻ đóng vai để trẻ tìm cách giải quyết như trò chơi bán hàng, cửa hàng đồ chơi, bánh lọt xào, tiệm uốn tóc mini.....thông qua trò chơi trẻ được học, được

khám phá lĩnh hội kiến thức, hình thành kỹ năng sống thông qua các vai thể hiện trong trò chơi, giúp trẻ mạnh dạn, tự tin hơn trong mọi hoạt động.

Bé đang chơi uốn tóc

Bé đang chơi góc xây dựng

Vd : Khi trẻ đóng vai là bác sĩ trẻ phải thể hiện thái độ ân cần vui vẻ khi tiếp xúc với bệnh nhân thì bệnh nhân phải biết cảm ơn, nếu trẻ có hành vi chưa tốt như tranh giành đồ chơi hoặc tỏ ra khó chịu với bạn thì bạn liền đến và đóng vai bệnh nhân

để cùng chơi với trẻ và nhắc nhở trẻ phải thăm khám bệnh nhân nhẹ nhàng, có thái độ vui vẻ, ân cần, căn dặn bệnh nhân uống thuốc đúng giờ, người bệnh phải biết tự phục vụ bản thân mình như là uống thuốc đúng giờ theo lời dặn của bác sĩ, tự chăm sóc bản thân mình để mau khỏi bệnh...Sau khi trẻ chơi xong tự trẻ sẽ cùng nhau thu dọn và vệ sinh góc chơi của mình nếu trẻ làm tốt tôi sẽ khen ngợi và động viên cháu còn nếu cháu chưa tự thu dọn tôi sẽ cùng làm và khuyến khích trẻ thi đua cùng với cô. Được cùng làm với cô trẻ rất thích thú dần dần tôi đã tạo được cho trẻ thói quen tự lao động phục vụ bản thân mình. Qua vui chơi cũng dần dần hình thành cho trẻ kỹ năng hoạt động theo nhóm, trẻ sẽ biết nhường nhịn và trao đổi đồ chơi cùng bạn vì khi muốn mượn đồ chơi trẻ phải nói thật lịch sự dễ thương thì bạn mới cho mượn từ đó giúp trẻ tự học được kỹ năng sống thông qua nhóm bạn. Cứ như vậy qua nhiều lần chơi sẽ hình thành được cho trẻ kỹ năng thu dọn góc chơi, kỹ năng vệ sinh sau khi chơi, kỹ năng tự phục vụ bản thân...

Góc phân vai bác sĩ

+ Hoạt động ngoài trời: Cô tạo nhiều cơ hội cho trẻ khám phá, tìm hiểu thế giới xung quanh thông qua các trò chơi vận động, trò chơi dân gian hay quan sát một số hình ảnh thực tế xung quanh trẻ. Cho trẻ quan sát các tranh tuyên truyền về giáo

dục vệ sinh như chải răng đúng cách, giữ cho đôi mắt sáng, khỏe, thao tác rửa tay đúng...để củng cố kiến thức, kỹ năng trẻ đã được học.

Hoạt động vui chơi ngoài trời

Trẻ mầm non như búp măng non chưa biết gì cũng như cách c6a2m viết nà ngòi đúng tư thế để chuẩn bị vào lớp 1 rất cần thiết. Ngay từ đầu giáo viên mầm non là người hướng dẫn trẻ cầm viết khi viết và vẽ

Trẻ đang ngồi viết

Trong quá trình tổ chức hướng dẫn cho trẻ thực hiện một số kỹ năng sống, do khả năng của mỗi trẻ khác nhau, sẽ có những trẻ tiếp thu nhanh, nhưng cũng có nhiều trẻ rất chậm, thực hiện rất khó khăn. Với những trẻ như vậy, tôi kiên nhẫn hướng dẫn trẻ thực hiện bằng được, đặt biệt không nóng vội, la mắng hoặc làm thay trẻ. Với những trẻ chưa làm được thì cô động viên, khuyến khích trẻ cố gắng thực hiện, một lần, hai lần, ba lần trẻ cũng sẽ làm được, trẻ sẽ rất vui và tự hào và nghĩ đó là việc mà mình sẽ làm không được, từ đó trẻ sẽ nỗ lực khắc phục những khó khăn trong những hoạt động sau này. Giáo viên là người tạo môi trường và hướng dẫn trẻ thực hiện, chỉ can thiệp, hướng dẫn khi trẻ chưa thực hiện được. Bên cạnh đó giáo viên cho trẻ tham gia các lễ hội trong trường như: lễ hội bé đến trường, bé mừng chiến thắng, lễ hội trung thu, lễ hội bé yêu cô.... Với nhiều hoạt động phong phú, đa dạng để tất cả trẻ đều tham gia đã góp phần giáo dục rất lớn trong việc hình thành kỹ năng sống cho trẻ. Vì qua tham gia lễ hội trẻ được giao lưu, tiếp xúc với các cô, các bạn, các anh, các chị trong toàn trường vì vậy phạm vi giao tiếp của trẻ sẽ được mở rộng, ngôn ngữ của trẻ cũng sẽ mạch lạc, rõ ràng và mạnh dạn, tự tin hơn. Ngoài ra khi tham gia chuẩn bị cũng như thực hiện các hoạt động trong buổi lễ trẻ có cơ hội chia sẻ ý tưởng, đóng góp vào các hoạt động có ý nghĩa được sáng tạo điều này giúp trẻ cảm nhận được sự quan trọng của bản thân cũng như của người khác.

Bé tham gia lễ hội

3.3. Biện pháp 3: Giáo dục kỹ năng tự phục vụ

Ở lứa tuổi này trẻ đã biết rửa tay nhưng chưa đúng cách, trẻ chưa biết tự thực hiện các thao tác vệ sinh cá nhân. Vì vậy tôi đưa nội dung này vào đầu năm học (tháng 9) để giáo dục kỹ năng cho trẻ. Tùy theo sự tiếp thu của trẻ mà giáo viên tổ chức hướng dẫn hay củng cố kỹ năng vệ sinh cá nhân cho trẻ để trẻ hứng thú khi thực hiện các thao tác vệ sinh cá nhân.

Rèn thói quen vệ sinh cá nhân cho trẻ là một việc làm hết sức khó khăn, đòi hỏi phải có quá trình và phải rèn luyện thường xuyên liên tục để trẻ có thói quen vệ sinh cá nhân tốt. Tôi đã trang trí môi trường nơi trẻ thực hiện các thao tác vệ sinh cá nhân thật đẹp như: Sưu tầm những hình ảnh về chăm sóc giáo dục vệ sinh, quy trình rửa tay, rửa mặt, đánh răng vui ngộ nghĩnh, để trẻ quan sát thực hiện. Từ đó giúp trẻ hứng thú thực hiện có kỹ năng các thao tác vệ sinh cá nhân.

Trẻ tự rửa tay – lau mặt trước khi ăn

Tự phục vụ là một kỹ năng rất cần thiết trong hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ lứa tuổi mầm non nhằm giúp trẻ mạnh dạn, tự tin hơn. Với bảng “Bé trực nhật” hàng ngày các bé vào lớp sẽ chọn các hoạt động trực nhật để giúp cô hàng ngày bằng cách gắn tên mình bên dưới hoạt động có hình minh họa như bé giúp cô chuẩn bị giờ ăn, giờ ngủ, bé giúp cô xếp khăn, trải khăn bàn....Khi mới thực hiện trẻ còn nhiều bỡ ngỡ chưa quen nhưng được giáo viên quan sát, hướng dẫn đến nay trẻ thực hiện có kỹ năng, biết tự phục vụ trong giờ ăn, tự xới cơm ăn, ăn không làm rơi vãi thức ăn ra, sau khi ăn biết dọn bàn ăn, sắp xếp chén, muỗng theo loại,

giờ ngủ biết xếp giường ngay ngắn và cất giường sau khi ngủ dậy một cách trật tự, nề nếp.

Trẻ chuẩn bị giờ ăn.

Trẻ tự xúc ăn

Với những kỹ năng mới tôi tổ chức trong giờ học để hướng dẫn trẻ, sau đó cho trẻ thực hiện hàng ngày trong những hoạt động khác. Vì thế trẻ đã có kỹ năng tự phục vụ tốt.

- Mọi sự quy định luôn đi cùng các nguyên tắc có kế hoạch và có tổ chức nhất. Và giáo viên chính là người làm gương cho trẻ về vấn đề thực hiện nguyên tắc đó.

Ví dụ: cặp, dép trẻ sẽ cất ở đâu, Khăn mặt khi lau xong phải để vào khay gọn gàng, trẻ tự xúc ăn và cất chén đúng nơi quy định. Qua đó, bản thân trẻ sẽ ý thức được những công việc, hoạt động mà chúng có thể làm khi không có cô ở bên.

3.4. Biện pháp 4: Suu tầm, vận dụng các bài thơ, truyện, bài hát và trò chơi vào hoạt động .

Tôi luôn dành thời gian để trò chuyện và kể chuyện cho các trẻ nghe để từ những mẫu chuyện đơn giản đó đã rèn luyện đạo đức cho trẻ, giúp trẻ hoàn thiện mình hơn, biết đọc sách, dạy trẻ biết yêu thương bạn bè, yêu thương mọi người. Tạo hứng thú qua những bộ truyện tranh đã gợi mở tính tò mò, ham học hỏi, phát triển khả năng diễn đạt ngôn ngữ, và khả năng thấu hiểu của trẻ.

Ví dụ : Thông qua câu chuyện “ Sự tích hoa cúc trắng” trẻ đã thấu hiểu được tình cảm yêu thương của bé Lan đã dành cho Mẹ vì muốn cho mẹ mình được sống nhiều hơn nên bé đã cố xé nhuyễn những cánh hoa ra thành nhiều cánh để kéo dài sự sống cho mẹ....

SKKN: Một số biện pháp giáo dục kỹ năng sống cho trẻ 5 – 6 tuổi

Ví dụ: Thông qua bài thơ “Làm anh” trẻ nhận biết tình cảm anh chị phải biết yêu thương, nhường nhịn đồ chơi cho em, đồ dành khi em khóc

Giáo dục tính tự lập cho trẻ giáo viên dạy cho trẻ những gì đơn giản trẻ dễ thực hiện, dễ nhớ và áp dụng trong cuộc sống hằng ngày

Ví dụ : Qua bài thơ “ bé tập chải răng” khi cô dạy trẻ đọc trẻ mau thuộc và nhớ nhanh hơn. Từ đó trẻ thích được chải răng mỗi khi ăn xong khi ở lớp và ở nhà để không bị sâu răng

Ví dụ: Bài hát: Bé quét nhà qua đó giáo dục trẻ biết giữ gìn nhà cửa sạch sẽ, biết phụ giúp mẹ dọn dẹp và biết đổ rác đúng nơi quy định

Ngoài các câu chuyện, bài thơ, bài hát tôi còn sử dụng một số bài thơ, bài hát để gây hứng thú, phát huy tính tích cực của trẻ khi tham gia hoạt động.

Ví dụ: Hôm nay cô dạy trẻ bài hát “ Đi học về” trẻ tập tính tự chào hỏi người và người thân trong gia đình trẻ khi đi học về và biết chào hỏi khi có khách đến nhà Ngoài ra cũng có thể kết hợp một số trò chơi trong các hoạt động hằng ngày cho trẻ để khuyến khích sự mạnh dạn, tự tin và hứng thú hơn với giờ học

Ví dụ: Cô tổ chức cho trẻ chơi trò chơi mèo đuổi qua đó trẻ thích được tham gia đóng vai mèo và chuột, và chơi rất tích cực

Ví dụ: Trò chơi bật qua vòng trẻ có ý thích khi chơi với bạn biết xếp hàng, chờ đến lượt khi chơi và thể hiện sự mạnh dạn tự tin khi bật qua vòng để không chạm vào vòng.

Từ đó cho thấy rõ thông qua các trò chơi, bài hát, bài thơ, câu chuyện đã giáo dục cho trẻ các kỹ năng sống ngay từ lứa tuổi mầm non. Đó là nền tảng cho trẻ sau này cho trẻ phát triển toàn diện từ việc nhỏ nhất.

3.5. Biện pháp 5: Tuyên truyền và phối hợp với phụ huynh trong công tác giáo dục tính tự lập cho trẻ

Giáo dục kỹ năng sống cho trẻ giữ vai trò quan trọng trong nội dung giáo dục trẻ 5 – 6 tuổi vì đây là lứa tuổi mà với phụ huynh “Trẻ quá nhỏ để có thể làm những việc cho bản thân mình”, trong khi 5 –6 tuổi là lứa tuổi trẻ thích làm theo ý mình, muốn làm mọi thứ và không thích người lớn can thiệp. Vì thế, để giúp trẻ

có một số kỹ năng sống cần thiết thì giữa giáo viên và các bậc phụ huynh phải có sự phối hợp chặt chẽ và cùng thống nhất phương thức giáo dục trẻ.

Để việc giáo dục đạt hiệu quả giáo viên thường xuyên thông tin đến phụ huynh những kỹ năng cần dạy trẻ như rửa tay sạch trước khi ăn, sau khi đi vệ sinh, sau khi chơi, sau khi ăn phải chải răng...giáo viên trao đổi với phụ huynh bằng nhiều hình thức như trao đổi trực tiếp, trao đổi thông qua bảng tin tuyên truyền của lớp, để khi trẻ ở nhà phụ huynh thường xuyên hướng dẫn và nhắc nhở trẻ.

Giáo viên và phụ huynh cũng thường xuyên thông tin những tiến bộ của trẻ ở trường và ở nhà để có sự tuyên dương, khen ngợi kịp thời vì lời khen đúng lúc trở thành nguồn động lực, sự khích lệ lớn cho sự nỗ lực, cố gắng của trẻ cho những khó khăn sau này.

Chính sự phối hợp chặt chẽ giữa giáo viên và phụ huynh đã giúp các bé lớp tôi có nhiều sự tiến bộ. Các bé thể hiện tính độc lập ngay trong việc nhỏ hàng ngày như tự chọn quần áo cho mình khi mang đến trường, tự thay quần áo và biết cách mặc nhiều kiểu quần áo, tự mang cặp và tự vào lớp không nhõng nhẽo đòi ba mẹ bế, tự đánh răng sau khi ăn...Có rất nhiều phụ huynh ngạc nhiên trước sự tiến bộ của con mình, phụ huynh không tin trẻ có thể làm được những việc cho chính mình mà từ trước đến nay ba mẹ nghĩ là con quá nhỏ không thể tự làm được.

Giáo dục trẻ những kỹ năng sống gần gũi nhằm giúp trẻ biết tự phục vụ bản thân trong sinh hoạt hàng ngày không chỉ hình thành tính tự tin, thoải mái cho trẻ mà còn giáo dục cho trẻ tính độc lập, không ỷ lại, trông chờ vào người lớn từ khi còn nhỏ. Việc trang bị cho trẻ những kỹ năng sống cơ bản không chỉ để trẻ tự phục vụ bản thân mình mà còn biết hỗ trợ, giúp đỡ bạn bè, người thân trong những tình huống cần thiết, là tiền đề để giúp trẻ kỹ năng sống tự lập sau này.

4. Kết quả mang lại của sáng kiến.

****Về phía trẻ:***

- Đa số trẻ đã có tính tự lập thực hiện được những kỹ năng như:

Tự rửa mặt, rửa tay, mặc quần áo gọn gàng, biết cất đồ dùng đúng nơi quy định, biết tự mang giày và dép, đi vệ sinh đúng nơi.

Trẻ biết thu dọn và sắp xếp đồ chơi gọn gàng, ngay ngắn

Biết bỏ rác vào thùng rác, không vứt rác bừa bãi.

Biết đi tiêu tiểu đúng nơi quy định.

Khi ăn cơm trẻ tự xúc không làm rơi vãi.

Biết giữ vệ sinh lịch sự nơi công cộng, không khạc nhổ bừa bãi, khi ho, ngáp, hắt hơi đã biết lấy tay che miệng.

****Về phía giáo viên:***

Nắm được mục đích, yêu cầu của hoạt động giáo dục tính tự lập cho trẻ trong trường mầm non. Khai thác sâu nội dung về giáo dục tính tự lập cho trẻ, xây dựng kế hoạch giáo dục vệ sinh cho trẻ theo chương trình GDMN phù hợp với trẻ ở nhóm lớp.

Nắm vững các phương pháp giáo dục tính tự lập cho trẻ, lồng ghép, tích hợp một cách sáng tạo nhằm rèn thói quen cho trẻ.

Giáo viên tự tin hơn khi thực hiện các hoạt động giáo dục tính tự lập cho trẻ.

**** Về phía phụ huynh:***

Xây dựng nội dung, cách thức tuyên truyền với các bậc phụ huynh một cách phù hợp, làm chuyển biến nhận thức của phụ huynh trong giáo dục tính tự lập cho trẻ. Thu hút được sự quan tâm của phụ huynh với nhà trường: Hợp tác cùng giáo viên hình thành tính tự lập cho trẻ, ủng hộ một số đồ dùng, dụng cụ học tập giúp trẻ tự lập.

5. Khả năng ứng dụng và triển khai

Sau quá trình thực hiện sáng kiến “ Một số biện pháp giáo dục kỹ năng sống cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi” đã được áp dụng thành công, có tính khả thi cao tại lớp lá 3. Tôi sẽ thực hiện biện pháp trên cho năm học mới.

6. Ý nghĩa của sáng kiến kinh nghiệm

Tôi nhận thấy sau khi thực hiện những biện pháp trên trẻ đã có sự phát triển vượt bậc. Trẻ biết được bản thân của mình, có trách nhiệm với những việc mình làm. Trẻ mạnh dạn, tự tin lễ phép trong giao tiếp và trả lời câu hỏi tròn câu, biết chơi cùng bạn, biết kết nhóm để chơi, trẻ gần gũi với cô thường hay đến gần và đặt câu hỏi cùng cô, và nhận ra những việc mình chưa làm đúng, trẻ có trách

nhiệm của mình hơn trong nhóm như cùng học, cùng làm, cùng chơi, có thói quen lao động tự phục vụ, được rèn luyện những kỹ năng tự lập, lao động tự phục vụ như: thực hiện đúng lịch trực nhật, sắp xếp bàn ăn, chuẩn bị bàn ăn, tự biết vệ sinh trước khi ăn và sau khi ăn, biết rửa miệng, đánh răng, lau mặt...

III. PHẦN KẾT LUẬN

1. Bài học kinh nghiệm:

Giáo viên cần trau dồi kiến thức về giáo dục tính tự lập cho trẻ.

Giáo viên là người có phẩm chất đạo đức tốt, mẫu mực, chịu khó, kiên trì tìm tòi học hỏi, luôn có biện pháp sáng tạo mới trong giảng dạy và chăm sóc giáo dục trẻ.

Giáo viên nắm vững đặc điểm tâm sinh lý và khả năng hoạt động của trẻ để lựa chọn các phương pháp thích hợp

Giáo viên dành thời gian đến những trẻ cá biệt để có biện pháp giáo dục phù hợp, động viên khen thưởng kịp thời cho trẻ nhằm kích thích những việc làm tốt, và hạn chế những hành vi xấu của trẻ.

Giáo viên quan tâm và quan sát đến việc rèn kỹ năng sống, giúp trẻ mạnh dạn tự tin trong cuộc sống .

Gia đình phải thật sự là mái ấm tình thương của trẻ, bố mẹ phải là tấm gương sáng để trẻ noi theo, phải quan tâm, yêu thương trẻ, có trách nhiệm giáo dục trẻ ngay từ khi mới chào đời. Tuyên truyền với phụ huynh về công tác giáo dục tính tự lập mình cho trẻ.

Việc giáo dục kỹ năng sống cho trẻ đóng vai trò vô cùng quan trọng, không chỉ giúp trẻ phát triển tư duy, óc quan sát, ghi nhớ, chú ý có chủ định. Mà còn giúp trẻ so sánh, phân tích, tổng hợp... Còn là những kinh nghiệm bổ ích với cuộc sống thực tiễn hàng ngày diễn ra xung quanh trẻ. Giúp trẻ có một hành trang vững vàng, một tâm thế tự tin để bước vào cuộc sống cộng đồng.

Do đó muốn giáo dục chăm sóc trẻ đạt kết quả tốt thì phải có sự thống nhất phương pháp giáo dục của 2 giáo viên trong lớp cũng như phải có sự phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường, gia đình và xã hội.

2. Những kiến nghị, đề xuất:

Phòng giáo dục và đào tạo xuất bản thêm nhiều sách về giáo dục tính tự lập để cho trẻ để giáo viên có cơ hội tìm hiểu, nghiên cứu bồi dưỡng thêm để nâng cao chất lượng giáo dục trong công tác chăm sóc giáo dục cho trẻ.

Phòng Giáo dục – Đào tạo tổ chức cho cán bộ quản lý- giáo viên học tập tham quan một số trường trong và ngoài huyện về giáo dục kỹ năng sống cho trẻ mầm non.

Trên đây là một vài kinh nghiệm trong giáo dục kỹ năng sống cho trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi, bản thân tôi đã áp dụng tại trường mầm non Tân Thông Hội 2. Bản thân tôi rất mong được sự đóng góp ý kiến của hội đồng khoa học để đề tài của tôi được hoàn thiện hơn.

3. Tài liệu tham khảo:

Tài liệu hướng dẫn viết sáng kiến kinh nghiệm

Chương trình giáo dục mầm non

Tài liệu tâm lý học trẻ mầm non.

Dạy trẻ kỹ năng sống

Chăm sóc giáo dục trẻ MN

Nâng cao chất lượng giáo dục trẻ

Các hình ảnh do giáo viên ghi lại trong quá trình hướng dẫn trẻ

Tài liệu internet

Các modul

Xét duyệt của đơn vị

Tân Thông Hội, ngày 19 tháng 2 năm 2024

Hiệu trưởng

Người viết

Lê Thị Thu Thủy

Nguyễn Thái Ngân

